

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Державної служби
статистики
31 грудня 2020 р. № 385**

**(зі змінами, затвердженими
наказами Державної служби
статистики
23 травня 2022 р. № 99;
19 грудня 2022 р. № 320)**

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ
З ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО
СПОСТЕРЕЖЕННЯ "ЕКОНОМІЧНІ РАХУНКИ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА"**

Державна служба статистики України

Відповідальний за випуск – директор департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища Державної служби статистики України Прокопенко О. М.

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження "Економічні рахунки сільського господарства" (далі – Методологічні положення) містять опис основних правил та методів формування економічних рахунків (рахунку виробництва та рахунку утворення доходу) сільського господарства для обчислення ключових показників сільського господарства та інформаційного забезпечення статистики національних рахунків.

Ці Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших зацікавлених користувачів статистичної інформації.

Методологічні положення підготували фахівці відділу економічних рахунків сільського господарства департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища Держстату.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату (протокол від 11 грудня 2020 року № КПУМ/26-20), зі змінами, схваленими Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протоколи від 22.04.2022 №КПУМ/7-22 та 02.12.2022 №КПУМ/29-22).

Держстат

адреса: вул. Шота Руставелі, 3, Київ, 01601

телефон: (044) 287-24-22

факс: (044) 235-37-39

електронна пошта: office@ukrstat.gov.ua

вебсайт: www.ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Вступ.....	5
II. Загальні поняття та показники державного статистичного спостереження.....	6
III. Об'єкт і одиниця державного статистичного спостереження.....	9
IV. Джерела інформації для проведення державного статистичного спостереження.....	9
V. Сукупність одиниць державного статистичного спостереження, що вивчається.....	10
VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних державного статистичного спостереження.....	10
1. Загальні принципи і правила обліку й аналізу ЕРСГ.....	10
2. Рахунок виробництва за елементами.....	13
3. Рахунок утворення доходу за елементами.....	16
VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних державного статистичного спостереження	18
VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження.....	19
IX. Перегляд даних державного статистичного спостереження.....	19
X. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і неперехресних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)	20
Додатки:	
Додаток 1. Взаємозв'язок рахунків та балансуючих статей.....	22
Додаток 2. Схема формування таблиці рахунку виробництва та рахунку утворення доходу.....	23
Додаток 3. Показники, що поширюються за результатами ДСС "Економічні рахунки сільського господарства".....	25
Додаток 4. Джерела інформації для проведення ДСС "Економічні рахунки сільського господарства".....	26
Додаток 5. Загальна схема балансу ресурсів та використання.....	28
Додаток 6. Схема розрахунку показників балансу сільськогосподарських тварин.....	29
Список використаних джерел.....	30

Скорочення та умовні позначення

ДСС	– державне статистичне спостереження;
ЕРСГ	– Економічні рахунки сільського господарства;
СНР	– Система національних рахунків;
КІСЕ	– Класифікація інституційних секторів економіки України;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності;
НПСГ	– Номенклатура продукції сільського господарства;
ПДВ	– податок на додану вартість;
<i>T</i>	– рік, за результатами якого здійснюється формування економічних рахунків сільського господарства

I. Вступ

1. Метою проведення ДСС "Економічні рахунки сільського господарства" є формування економічних рахунків сільського господарства (рахунку виробництва та рахунку утворення доходу) для обчислення макроекономічних показників сільського господарства та інформаційного забезпечення системи національних рахунків.

2. Економічні рахунки сільського господарства є сателітними рахунками системи національних рахунків та джерелом додаткової інформації для неї. Визначення та побудова компонентів економічних рахунків сільського господарства потребують їх узгодженості в рамках національного рахівництва. Водночас економічні рахунки сільського господарства мають характерні концептуальні основи, що відповідають особливому характеру сільськогосподарського виробництва, а формування їх компонентів здійснюється із використання відповідних правил і методів.

3. Ці Методологічні положення підготовлені з урахуванням основних положень Регламенту (ЄС) № 138/2004 Європейського Парламенту і Ради від 5 грудня 2003 року відносно економічних рахунків сільського господарства [20] (з поправками, внесеними Регламентом (ЄС) № 212/2008 від 07 березня 2008 року [21] та Делегованим Регламентом Комісії (ЄС) 2019/280 від 03 грудня 2018 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 138/2004 Європейського Парламенту та Ради щодо посилання на європейську систему національних та регіональних рахунків у Європейському Союзі [22]), міжнародних стандартів та концептуальних основ у сфері національних рахунків [9], а також особливостей національного бюджетного законодавства [5].

4. Методологічні положення ґрунтуються на нормах Закону України "Про офіційну статистику" [1]. При їхній розробці враховані методологічні документи Держстату зі статистики сільського господарства [13–17] та статистики національних рахунків [10,11].

5. Для цілей цих Методологічних положень кодові позначення позицій видів/груп продукції та діяльності в ЕРСГ (додаток 2 цих Методологічних положень) аналогічні визначеним для використання в інтегрованих таблицях ЕРСГ [18]; терміни вживаються у значеннях, що визначені для ЕРСГ [18], та концептуально узгоджуються із показниками системи національних рахунків [9–11].

II. Загальні поняття та показники державного статистичного спостереження

1. Економічні рахунки сільського господарства надають інформацію про вартість продукції за видами/групами, проміжне споживання за елементами витрат, субсидії та податки, споживання основного капіталу та формування доходів у сільському господарстві. Рахунки дозволяють більш поглиблено здійснювати аналіз економічного стану сільського господарства і, зокрема, забезпечувати деталізовану інформацію щодо виробничого процесу в сільському господарстві та первинного доходу, що генерується сільськогосподарським виробництвом.

2. Економічні рахунки сільського господарства ґрунтуються на послідовності формування взаємопов'язаних рахунків, які забезпечують можливість визначення і збалансованості операцій та інших потоків, пов'язаних з основними економічними аспектами у сільському господарстві.

3. У системі економічних рахунків сільського господарства основними є два поточні рахунки:

I. Рахунок виробництва;

II. Рахунок утворення доходу.

4. Ураховуючи особливості сільського господарства, здійснюються розрахунки окремих елементів рахунку нагромадження, що дозволяють визначити, якою мірою відбувалися зміни в активах (за рахунок придбання, реалізації та споживання основного капіталу в сільському господарстві) та часткова компіляція рахунку підприємницького доходу (один із поточних рахунків).

5. Схема рахунків та взаємозв'язок між ними наведені в додатку 1 до цих Методологічних положень.

6. Основними показниками державного статистичного спостереження є:

1) випуск рослинництва (показник відображає вартість за видами/групами продукції рослинництва, виробленої за звітний рік, у фактичних цінах);

2) випуск тваринництва (показник відображає вартість за видами/групами продукції тваринництва, виробленої за звітний рік, у фактичних цінах);

3) випуск сільськогосподарських продуктів (показник є сумою вартості продукції рослинництва та тваринництва, вироблених за звітний рік, у фактичних цінах);

4) випуск сільськогосподарських послуг (показник відображає вартість ринкових і неринкових послуг, наданих сільському господарству за звітний рік, у фактичних цінах);

5) випуск продукції сільського господарства (показник є сумою вартості випуску сільськогосподарських продуктів та сільськогосподарських послуг за звітний рік у фактичних цінах);

6) випуск несільськогосподарської невід'ємної вторинної діяльності (показник ураховує вартість робіт і послуг, які є продовженням сільськогосподарського типу діяльності, для здійснення якого використовуються сільськогосподарські продукти або засоби сільськогосподарського виробництва, за звітний рік у фактичних цінах);

7) випуск сільського господарства (показник є сумою вартості випуску продукції сільського господарства та випуску несільськогосподарської невід'ємної вторинної діяльності за звітний рік у фактичних цінах);

8) проміжне споживання (показник відображає вартість товарів і послуг за групами продукції/діяльності, використаних у процесі сільськогосподарського виробництва, за винятком основних засобів, використання яких ураховується як споживання основного капіталу, за звітний рік у фактичних цінах);

9) валова додана вартість (показник дорівнює різниці між випуском та проміжним споживанням);

10) споживання основного капіталу (показник відображає зниження протягом звітного року поточної вартості основних засобів, які знаходяться у власності або користуванні виробників, унаслідок їхнього фізичного і морального зносу або випадкових пошкоджень);

11) чиста додана вартість (показник дорівнює різниці між валовою доданою вартістю та споживанням основного капіталу за звітний рік);

12) оплата праці найманих працівників (показник відображає винагороду у грошовій або натуральній формі, нараховану працівникам за роботу, виконану протягом звітного року, яка складається із заробітної плати, фактичних та умовно обчислених внесків наймачів на соціальне страхування).

13) інші податки, пов'язані із виробництвом (податки, які підприємства сплачують у результаті здійснення виробничої діяльності, незалежно від кількості чи вартості вироблених чи проданих товарів і послуг; які можуть

нараховуватися на земельні ділянки, основні засоби, залучення найманих працівників, на певні види діяльності чи операції);

14) інші субсидії, пов'язані із виробництвом (показник відображає субсидії, за винятком субсидій на продукти, які виробники отримують у результаті їхньої участі у виробництві);

15) факторний дохід (показник відображає чисту додану вартість з урахуванням факторних витрат і розраховується як сума чистої доданої вартості та інших субсидій на виробництво за мінусом інших податків на виробництво);

16) чистий прибуток/чистий змішаний дохід (показник дорівнює різниці між факторним доходом та оплатою праці найманих працівників).

7. Послідовність формування таблиці рахунку виробництва та рахунку утворення доходу із детальним переліком показників наведено в додатку 2 до цих Методологічних положень.

8. Усі елементи економічних рахунків сільського господарства відображаються у вартісному вираженні (млн. грн).

9. Розрахунки показників ДСС, зазначених у пункті 6 розділу II цих Методологічних положень, та формування рахунків виробництва та утворення доходу здійснюються на державному рівні за календарний рік по Україні в цілому.

10. При розрахунках показників ДСС за рік T одночасно здійснюється перегляд та уточнення показників у рахунках виробництва та утворення доходу за рік $T-1$.

11. Розрахунки показника випуску продукції сільського господарства (у фактичних цінах) за звітні періоди року здійснюються щомісячно.

12. Показники ДСС, що зазначені у підпунктах 7–10 пункту 6 розділу II цих Методологічних положень, розраховуються щоквартально для цілей ДСС "Квартальні національні рахунки".

13. Перелік статистичних показників і рахунки виробництва та утворення доходу, що поширюються у вигляді таблиці за результатами ДСС, наведено в додатках 2 і 3 до цих Методологічних положень.

III. Об'єкт і одиниця державного статистичного спостереження

1. Об'єктом ДСС (цільовою сукупністю) є сільськогосподарська діяльність одиниць-резидентів, які належать до секторів S.11 "Нефінансові корпорації", S.13 "Сектор загального державного управління", S.14 "Домашні господарства" відповідно до КІСЕ [12].

2. ДСС охоплює одиниці-резиденти у межах економічної території країни, які здійснюють діяльність, пов'язану з вирощуванням однорічних, дворічних і багаторічних культур, відтворенням рослин, тваринництвом, змішаним сільським господарством, допоміжною діяльністю в сільському господарстві та післяурожайною діяльністю (групи 01.1–01.6 за КВЕД [7]).

3. При проведенні ДСС використовуються національні та статистичні класифікатори (класифікації/номенклатури) НПСГ [8], КІСЕ [12], КВЕД [7].

4. Для характеристики економічних рахунків сільського господарства основною одиницею ДСС обирається місцева одиниця за видом діяльності, а формування показників здійснюється за функціональним підходом, який передбачає узагальнення даних суб'єктів господарювання за однорідними видами сільськогосподарської діяльності. Відповідно до правил ЕРСГ економіку сільського господарства можна спостерігати у два різні способи: 1) інституційні сектори (або субсектори), які репрезентують групи інституційних одиниць; 2) окремі групи однорідних господарських одиниць на місцевому рівні, які окреслюють однорідні види або групи продукції однорідних одиниць [20].

IV. Джерела інформації для проведення державного статистичного спостереження

1. При проведенні ДСС "Економічні рахунки сільського господарства" використовуються результати проведення державних статистичних спостережень, які отримуються в електронному форматі:

- 1) "Площі, валові збори та урожайність сільськогосподарських культур";
- 2) "Виробництво продукції тваринництва, кількість сільськогосподарських тварин та забезпеченість їх кормами";
- 3) "Реалізація продукції сільського господарства підприємствами та господарствами населення";
- 4) "Витрати на виробництво продукції (робіт, послуг) сільського господарства";

- 5) "Сільськогосподарська діяльність населення в сільській місцевості";
- 6) "Продукція сільського господарства в постійних цінах";
- 7) "Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва";
- 8) "Обстеження умов життя домогосподарств";
- 9) "Обстеження робочої сили";
- 10) "Обстеження підприємств із питань статистики праці";
- 11) "Структурні зміни в економіці України та її регіонів";
- 12) "Наявність і рух необоротних активів, амортизація".

2. Використовується інформація з вебсайту Державної казначейської служби України про рух коштів та показники балансів головних розпорядників коштів державного бюджету, а також звіти про виконання кошторису видатків установи та звіти про надходження і використання спеціальних коштів (адміністративні звіти міністерств і відомств).

3. Джерела інформації разом із переліком показників для проведення ДСС наведені в додатку 4 до цих Методологічних положень.

V. Сукупність одиниць державного статистичного спостереження, що вивчається

Формування й актуалізація сукупності одиниць і переліку респондентів ДСС не здійснюється, оскільки ДСС проводиться з використанням результатів проведення інших ДСС і адміністративних даних.

VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних державного статистичного спостереження

1. Загальні принципи і правила обліку та аналізу ЕРСГ

1. У рамках ДСС на основі інформації, отриманої за результатами проведення державних статистичних спостережень і адміністративних даних, зазначених у пункті 1 розділу IV цих Методологічних положень, здійснюється поєднання даних із різних джерел інформації для розрахунку показників, визначених у пункті 2 розділу II цих Методологічних положень, та формування економічних рахунків сільського господарства.

2. Для характеристики ЕРСГ основною одиницею обирається місцева одиниця за видом діяльності. Місцева одиниця може відповідати інституційній одиниці (або бути частиною інституційної одиниці), але не може належати двом різним інституційним одиницям. Оскільки більшість інституційних одиниць, що виробляють товари та послуги, беруть участь у низці інших заходів одночасно (основної діяльності та одній або кількох другорядних видів діяльності), вони умовно можуть бути поділені на ряд місцевих господарських одиниць. Цей принцип відображає перехід від аналітичного підходу, який засновується на понятті одиниці однорідного виробництва та однорідної діяльності, до статистичного підходу, який засновується на понятті одиниці за видом діяльності на місцевому рівні.

3. В ЕРСГ визначається, що випуск є результатом виробничої діяльності одиниць-резидентів у звітному періоді, який узагальнює три види випуску: ринковий випуск, випуск продукції для власного кінцевого використання та неринковий випуск [11]. Водночас ураховується, що деякі сільськогосподарські товари і послуги виробляються і споживаються у звітний період у межах однієї господарської одиниці. Це правило ЕРСГ адаптовано в силу особливого характеру сільськогосподарського виробництва: кількість продукції, використаної в тих же одиницях, як проміжне споживання, у сільському господарстві більше, ніж в інших секторах економіки. Зазначений метод оцінки не впливає на величину доданої вартості (вартість продукції, використаної для проміжного споживання в межах цієї одиниці, уключається як у випуск, так і в проміжне споживання). Водночас урахування кількості сільськогосподарської продукції, використаної для проміжного споживання в межах господарської одиниці, повинно відповідати таким критеріям: здійснювана діяльність повинна підпадати під 4-значний рівень КВЕД; а сільськогосподарська продукція повинна мати важливе економічне значення для значного числа господарських одиниць (інформація про ціни і кількість такої продукції повинна бути доступною для визначення).

4. Оскільки завдання ЕРСГ полягає у визначенні, описі й аналізі процесу формування прибутку від загальної сільськогосподарської економічної діяльності, ураховуються також одиниці, які займаються натуральним господарством. Відповідно до концепції виробництва, прийнятій у СНР, по сектору домашніх господарств повинна бути врахована вся виробнича сільськогосподарська діяльність господарств населення, незалежно від їх організаційної форми, а також від того, чи є ця діяльність юридично законною або суперечить правовим нормам.

5. У ЕРСГ оцінка показників, що складають випуск, здійснюється в основних (базисних) цінах (тобто в цінах, що отримуються виробниками від покупця за одиницю товару або послугу, за виключенням будь-яких податків, якими оподатковується така одиниця, у зв'язку з її виробництвом або

продажем, та включенням будь-яких субсидій або дотацій, що надаються на таку одиницю у зв'язку з її виробництвом або продажем, тобто податків та субсидій на продукти). За відсутності ринкових цін, наприклад для неринкових послуг, вартість випуску визначається на основі витрат на виробництво. Використання продукції оцінюється в цінах споживачів, включаючи торгово-транспортні націнки й податки, за виключенням субсидій на продукти.

6. Для формування показників у ЕРСГ застосовуються методи обчислення відносних величин структури, інтенсивності, простого підсумовування абсолютних величин. У разі відсутності окремих статистичних даних або розбіжностей у наявних статистичних даних, отриманих з різних джерел, здійснюється кореляційний аналіз часових рядів даних, застосовуються статистичні методи екстраполяції на основі індексів фізичного обсягу та індексів цін (темпів зростання/зниження).

7. У ситуації одноразових даних або їх відсутності використовуються базисні оцінки за рік, за який є такі дані. Базисні оцінки екстраполюються на інші роки до моменту отримання даних. При екстраполяції здійснюється дезагрегація базисної оцінки на різні компоненти з відповідною динамікою зростання (наприклад, вартісні обсяги розбиваються на компоненти цін і фізичного обсягу). Різні компоненти оцінок екстраполюються незалежно один від одного, і при отриманні прямих даних у наступний момент часу розрахунки перевіряються.

8. Однією з основних характеристик ЕРСГ є вимір результатів частини видів продукції за принципом "кількість, помножена на ціну одиниці продукції". Такий підхід зумовлений певними труднощами в частині отримання репрезентативної інформації для рахунків (головним чином це стосується даних діяльності домогосподарств) [20].

9. Одним із головних методів для оцінки випуску основних видів продукції сільського господарства є формування балансів ресурсів і використання (як для підприємств, так і для господарств населення) та здійснення на їх основі відповідної оцінки виробництва. Доцільність застосування балансового методу визначається в першу чергу економічно значимими обсягами виду продукції, наявністю достатньої статистичної інформації щодо напрямів її реалізації та використання. Як правило, принцип балансової оцінки застосовується для всіх основних видів/груп продукції сільського господарства.

10. У ЕРСГ для оцінки кожного виду продукції і послуг, зазначених у рахунках, використовується такий принцип: кожна зміна вартості (продукції, послуг) повинна бути віднесена до будь-якої зміни ціни або зміни обсягу або їх поєднання.

Прийнятим методом оцінок для кожного елементарного продукту стосовно зміни фізичних обсягів є використання індексу Ласпейреса:

$$L(q) = \frac{\sum p_0 q_n}{\sum p_0 q_0} = \frac{\sum p_0 q_0 \frac{q_n}{q_0}}{\sum p_0 q_0} = \frac{\sum V_0 \frac{q_n}{q_0}}{\sum V_0} \quad (1)$$

а відносно зміни цін – індексу Пааше:

$$P(p) = \frac{\sum q_n p_n}{\sum q_n p_0} = \frac{\sum p_0 q_n \frac{p_n}{p_0}}{\sum p_0 q_n} \quad (2)$$

де p_0 – ціна у базовому році;

p_n – ціна у звітному році;

q_0 – кількість у базовому році;

q_n – кількість у звітному році;

V_0 – вартість у базовому році ($V_0 = p_0 q_0$).

2. Рахунок виробництва за елементами

1. Рахунок виробництва розробляється з метою характеристики результатів виробництва продукції та послуг. Він є першим у переліку рахунків поточних операцій і ключовим з точки зору його змісту (додаток 1). До ресурсної частини входить випуск в основних цінах, до використання – проміжне споживання, балансуючою статтею є валова додана вартість.

2. Випуск сільського господарства, який відображається в лівій частині рахунку виробництва, узагальнює випуск усіх видів продукції та послуг, незалежно від їх використання (як реалізованих іншим одиницям, котрі її не виробляють, так і вироблених для власного кінцевого споживання або нагромадження, включаючи приріст запасів у виробника), тобто враховує ринковий та неринковий випуск товарів та послуг.

3. Розрахунок випуску можна проводити двома шляхами:

1) як суму випуску сільськогосподарської продукції та послуг, вироблених місцевими одиницями за видом економічної діяльності у різних інституційних секторах згідно з основними методологічними положеннями і правилами системи національних рахунків [11, 12];

2) по складових випуску сільського господарства, якими є випуск продукції рослинництва (у розрізі основних культур), випуск продукції тваринництва (по основних видах), випуск сільськогосподарських послуг та випуск несільськогосподарської невід’ємної вторинної діяльності [20].

4. Оцінка випуску за основними видами/групами продукції сільського господарства забезпечується формуванням відповідних балансів ресурсів і використання та проведенням на їх основі вартісної оцінки всіх балансових складових:

1) вартісна оцінка загальної реалізації, кінцевого використання (споживання) виду/групи продукту здійснюється за основними цінами, які відображають реальні надходження виробників, тобто ціни, що склалися на ринку в період виробництва (за виключенням будь-яких податків на продукти та з урахуванням субсидії/дотацій на продукти);

2) продукція, що вироблена та використана для внутрішньогосподарських потреб, оцінюється на основі поточних витрат на її виробництво. Зокрема, при оцінці окремих видів сільськогосподарської продукції (кормових культур, деяких інших елементів продукції сільського господарства), тобто в умовах відсутності інформації про економічно значимі обсяги реалізації та ціни, вартість виробництва такої продукції приймається у вимірі собівартості її виробництва.

5. Для розрахунків випуску продукції сільського господарства за видами/групами використовуються переліки продукції, які складаються на основі НПСГ [8]. Загальна схема балансу для проведення вартісної оцінки наведена в додатку 5 цих Методологічних положень.

6. Для нефінансових корпорацій (підприємств, що здійснюють сільськогосподарську діяльність) вартісна оцінка загального виробництва окремих видів/груп продукції може здійснюватися за середньою ціною одиниці виробництва, яка визначається із застосуванням такої схеми розрахунку:

$$Q_p = \frac{S_v + P_r + S_{q-v} + \Delta F + HGF - (T_p + S_p)}{V_p}, \quad (3)$$

де Q_p – ціна виробництва одиниці виду продукції;

S_v – виробнича собівартість виробленого виду продукції;

S_{q-v} – адміністративні витрати, витрат на збут, інші операційні та фінансові витрати, віднесені на реалізацію (виробництво) продукції;

P_r – прибуток (збиток) від реалізації виду продукції;

ΔF – зміна вартості запасів виду продукції за звітний рік;

HGF – холдинговий прибуток у запасах продукції;

T_p – податок на продукт, включений до вартості виробленої продукції;

S_p – субсидії (доплати, дотації) на продукцію;

V_p – виробництво продукції (кількість).

7. Випуск послуг сільського господарства включає вартість послуг, наданих сільському господарству (сільськогосподарська діяльність, яку здійснюють за винагороду або на основі контракту) [7]:

1) допоміжні послуги у рослинництві (поліпшення земель, агрохімічні роботи, захист сільськогосподарських культур від хвороб і шкідників, збирання врожаю, експлуатація сільськогосподарського зрошувального устаткування);

2) допоміжні послуги у тваринництві (зоотехнічне обслуговування сільського господарства, крім ветеринарних та консультаційних послуг);

3) післяурожайні послуги (підготовка сільськогосподарських культур до первісної реалізації – очищення, сортування, сушіння, луцення тощо);

4) послуги з оброблення насіння для відтворення.

8. Випуск несільськогосподарської невід'ємної вторинної діяльності узагальнює вартість робіт і послуг, які безпосередньо пов'язані із сільськогосподарським виробництвом та призначені для продажу або бартерних операцій, що здійснюються виробником (домогосподарством). Вони представляють собою продовження сільськогосподарського типу діяльності, для здійснення яких використовуються сільськогосподарські продукти (первинна обробка сільськогосподарських продуктів у господарстві, охолодження, сортування та пакування тощо), а також уключають використання засобів сільськогосподарського виробництва для надання послуги третім особам (наприклад, збирання урожаю, оренда та ремонт сільськогосподарського обладнання тощо).

9. Розрахунок випуску несільськогосподарської невід'ємної вторинної діяльності проводиться із залученням наявних даних вибіркового обстеження умов життя домогосподарств та сільськогосподарської діяльності населення в сільській місцевості.

10. Проміжне споживання враховує вартість товарів і послуг, використаних у процесі виробництва сільськогосподарської продукції, і включає матеріальні витрати та оплату послуг. Товари і послуги, призначені для проміжного споживання, оцінюються в цінах споживачів, уключаючи торгово-транспортні націнки й податки, за виключенням субсидій на продукти. Проміжне споживання товарів оцінюється за цінами, які існують на момент їх споживання в процесі виробництва, а не в момент придбання товарів. У складі проміжного споживання враховуються придбані товари та послуги, а також товари та послуги, надані для виробничого споживання одним закладом іншому закладу підприємства для виробничого використання.

11. До складу проміжного споживання включаються:

1) вартість витрачених у виробництві: сировини і матеріалів, безпосередньо пов'язаних із виробництвом сільськогосподарської продукції (насіння й посадковий матеріал, корми, добрива, нафтопродукти, електроенергія, паливо, запасні частини, ремонтні й будівельні матеріали для ремонту, інші матеріальні витрати);

2) оплата нематеріальних послуг (оплата контролю якості товарів, ветеринарних послуг, науково-дослідних й експериментальних робіт; платежі за фінансові послуги, крім відсотків за кредити й платежів по фінансовому лізингу; платежі навчальним закладам, пов'язані із професійною підготовкою працівників; орендні платежі за будинки, спорудження, машини й устаткування; плата за юридичні послуги, за рекламу й інші підприємницькі послуги, за ліцензування й сертифікацію товарів;

3) частина комплексних витрат (без оплати праці), що включає як матеріальні витрати, так і оплату нематеріальних послуг: витрати, пов'язані із продажем товарів; представницькі витрати; вартість доставки працівників на роботу та з роботи, вартість разових робіт, які виконують особи, які не входять до штату підприємства;

4) умовно обчислена оплата послуг фінансових посередників, тобто такі витрати, що пов'язані з оплатою послуг комерційних банків та інших кредитно-фінансових установ (по секторах економіки централізовано визначаються в рамках СНР) [11, 21].

12. Споживання основного капіталу визначається відповідно до методологічних положень щодо організації ДСС "Річні національні рахунки"[11]. Для розрахунків цього показника, зокрема в частині зміни біологічних активів, використовується схема балансу сільськогосподарських тварин, що наведена в додатку 6 до цих Методологічних положень.

3. Рахунок утворення доходу за елементами

1. Призначення рахунку утворення доходу полягає у визначенні розподілу чистої доданої вартості на її складові елементи ((додаток 1). Ресурсну частину рахунку визначає чиста додана вартість, елементами використання є оплата праці найманих працівників, інші податки та інші субсидії на виробництво; балансуючою статтею є чистий поточний прибуток/змішаний дохід.

2. Оплата праці найманих працівників являє собою винагороду в грошовій або натуральній формі, що повинна бути виплачена роботодавцем

найманому робітникові за роботу, виконану у звітному періоді. Оплата праці складається із заробітної плати (нарахованої роботодавцями), фактичних та умовно обчислених внесків роботодавців на соціальне страхування. Оплата праці в рахунку утворення доходу охоплює оплату праці всіх найманих робітників некорпоративних підприємств, постійних і сезонних сільськогосподарських працівників.

3. Інші податки, пов'язані із виробництвом, які фіксуються при створенні рахунку доходу, включають платежі підприємств і організацій до державного та місцевих бюджетів, державних цільових фондів у зв'язку з використанням землі та одержанням дозволів на специфічні види діяльності: податки з юридичних осіб-власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів; податок на забруднення навколишнього середовища, яке спричиняється виробничою діяльністю, податки на ліцензії/дозволи, залучені в комерційному або професійному виді діяльності; єдиний податок четвертої групи для сільськогосподарських товаровиробників [5]; комунальний податок; ринковий збір тощо.

4. До інших субсидій, пов'язаних із виробництвом, які враховуються при створенні рахунку доходу, відносяться такі, що отримують підприємства від державного управління для здійснення ними процесу виробництва з метою реалізації певної економічної та соціальної політики. Такі субсидії можуть виплачуватися у зв'язку з використанням праці особливого контингенту осіб (наприклад інвалідів), створенням додаткових робочих місць, для стимулювання зацікавленості в охороні навколишнього середовища тощо. Для сільського господарства найважливішими іншими субсидіями, пов'язаними із виробництвом, зокрема, є: фінансова підтримка сільськогосподарських підприємств через механізм здешевлення кредитів комерційних банків, для селекції у тваринництві, для відшкодування збитків сільськогосподарським підприємствам і господарствам населення внаслідок стихійного лиха тощо.

5. При формуванні рахунку утворення доходу враховується те, що надання інших субсидій, як і справляння інших податків, пов'язаних із виробництвом, цілком залежить від чинного законодавства та впливу інших факторів і їх перелік може щорічно змінюватися.

6. У рахунку утворення доходу окремим елементом визначається чиста додана вартість з урахуванням факторних витрат (факторний дохід), яка розраховується як сума чистої доданої вартості та інших субсидій, пов'язаних із виробництвом, за мінусом інших податків, пов'язаних із виробництвом, тобто включає оплату праці найманих працівників.

VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних державного статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється відповідно до вимог законів України "Про офіційну статистику" [1] (статті 25, 29, 30, 31), "Про інформацію" [2] (статті 18, 21), "Про доступ до публічної інформації" [3] (статті 6, 7), з урахуванням основних принципів і методів, визначених Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики [6], міжнародними вимогами до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до Регламенту (ЄС) № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 року щодо європейської статистики [23].

2. При проведенні ДСС здійснюються заходи забезпечення статистичної конфіденційності для:

1) агрегованих статистичних даних інших державних статистичних спостережень;

2) адміністративних даних, отриманих органами державної статистики відповідно до угоди щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) складових показників економічних рахунків сільського господарства, які містять зазначені вище дані.

3. Для забезпечення гарантій статистичної конфіденційності, установлених законодавством перед респондентами, реалізуються такі заходи:

1) забезпечення конфіденційності адміністративних даних та використання їх виключно для статистичних цілей;

2) надання статистичної інформації, отриманої за результатами державних статистичних спостережень, користувачам у зведеному знеособленому вигляді;

3) нерозповсюдження статистичної інформації, яка була отримана в ході проведення державних статистичних спостережень, якщо є загроза розкриття первинних даних.

VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про офіційну статистику" [1] статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється у зведеному знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів статистична інформація за результатами ДСС "Економічні рахунки сільського господарства" оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у відповідних статистичних продуктах (статистична інформація, статистичні публікації тощо).

Результати ДСС оприлюднюються у вересні щорічно ($T+1$ рік) і включають оприлюднення попередніх показників рахунку виробництва і рахунку утворення доходу за звітний T рік та переглянутих показників рахунків виробництва і утворення доходу за $T-1$ рік. Рахунки публікуються в динаміці з 2011 року і супроводжуються відповідними поясненнями щодо методології проведення розрахунків. Терміни оприлюднення, показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, зазначаються у плані державних статистичних спостережень на відповідний рік.

3. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

1) за запитам користувачів статистичної інформації у порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

2) за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) міжнародним організаціям (Євростат, ФАО, СОТ) у рамках виконання міжнародних зобов'язань України, а також статистичним службам інших країн за їхніми запитам.

IX. Перегляд даних державного статистичного спостереження

1. Для цього ДСС здійснюється регулярний перегляд даних, що зумовлено використанням інформації різної періодичності та появою більш повної інформації, яка була недоступна на час розрахунків показників за звітний рік T , що передбачено планом ДСС на відповідний рік.

2. Перегляду підлягають показники, зазначені у пункті 6 розділу II цих Методологічних положень за $T-1$ рік.

3. Також у разі непередбачуваних подій, помилок, уточнення даних ДСС та адміністративної інформації, що використовуються для розрахунків, які можуть значно (до 5%) вплинути на оприлюднені статистичні показники ДСС, може бути здійснений незапланований перегляд даних ДСС.

4. Про незапланований перегляд даних користувачам статистичної інформації повідомляють, як тільки виникає потреба в ньому. Повідомлення здійснюється шляхом оприлюднення на офіційному вебсайті Держстату відповідного оголошення.

5. Переглянуті дані оприлюднюються разом із черговим оприлюдненням відповідної статистичної інформації за підсумками ДСС, згідно з календарем оприлюднення інформації та відповідними поясненнями.

Х. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)

1. Унаслідок дії положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни", яким передбачено, що фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи [4], здійснення розрахунків показників за цим ДСС, зокрема, за результатами статистичної звітності та адміністративних даних, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, у повному обсязі не є можливим.

2. Через відсутність даних з усіх джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, а також альтернативних може не бути можливості здійснити оцінку показників, наведених у розділі II цих Методологічних положень.

3. У випадку отримання даних у неповному обсязі (менше, ніж очікуваний рівень відповідей респондентів, наведений у методологічних положеннях відповідних ДСС) та/або відсутності даних хоча б за одним із джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, здійснюється оцінка показників рахунку виробництва, а саме: "випуск сільського господарства", "проміжне споживання", "валова додана вартість" та "споживання основного капіталу" (з урахуванням Методологічних основ здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин [18]).

4. Для здійснення оцінки може використовуватися інформація з відкритих джерел (щодо виробництва продукції сільського господарства, індексів сільськогосподарської продукції, цін на продукцію сільського господарства і товари та послуги, що використовуються в процесі сільськогосподарського виробництва, кількості сільськогосподарських тварин тощо), яка може бути альтернативним джерелом для оцінки статистичних показників, зазначених у цьому розділі Методологічних положень.

5. Оцінка статистичних показників "випуск сільського господарства", "проміжне споживання", "валова додана вартість" та "споживання основного капіталу" здійснюється по Україні (для інформаційного забезпечення складання національних рахунків).

6. За цим ДСС оцінка вищезазначених показників здійснюється шляхом застосування статистичних методів, наведених у главі 1 розділу VI цих Методологічних положень, а також методів коригування зведеної інформації на макрорівні (з урахуванням інформації, отриманої з альтернативних джерел).

7. Строки виконання окремих процесів статистичного виробництва визначаються з урахуванням положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" та зважаючи на необхідний органам державної статистики час для здійснення оцінки статистичних показників.

8. При оприлюдненні оцінки статистичних показників, зазначених у цьому розділі Методологічних положень, наводиться інформація щодо особливостей їх формування (повноти охоплення явища тощо) в умовах правового режиму воєнного стану та можливості його перегляду (з урахуванням Методологічних положень щодо перегляду статистичної інформації [19]).

9. У період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення статистична інформація може не поширюватися, зважаючи на відсутність звітів та будь-яких інших документів, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства, від респондентів згідно з положеннями підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни". Про зазначене користувачам повідомляють додатково шляхом оприлюднення відповідного оголошення на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua), надання усних чи письмових роз'яснень, наведення пояснень (приміток) у статистичних продуктах тощо.

Директор департаменту
статистики сільського господарства
та навколишнього середовища

Олег ПРОКОПЕНКО

Додаток 1
до Методологічних положень
(пункт 5 розділу II)

Взаємозв'язок рахунків та балансуючих статей

I. Рахунок виробництва		II. Рахунок утворення доходу	
I.1.	Випуск	II.1.	Чиста додана вартість (I.5)
I.2.	Проміжне споживання	II.2.	Оплата праці найманих працівників
I.3.	Валова додана вартість (I.1.-I.2)	II.3.	Інші податки, пов'язані із виробництвом
I.4.	Споживання основного капіталу	II.4.	Інші субсидії, пов'язані із виробництвом
I.5.	Чиста додана вартість (I.3.-I.4.)	II.5.	Чиста додана вартість з урахуванням факторних витрат (II.1. – II.3.+II.4.)
		II.6.	Чистий прибуток / чистий змішаний дохід (II.1. – II.2.–II.3. +II.4)

Додаток 2
до Методологічних положень
(пункти 7, 13 розділу II)

**Схема формування таблиці рахунку виробництва
та рахунку утворення доходу**

Код ЕРСГ/ЕАА	Види/групи продукції/діяльності	Вартість
	I. Рахунок виробництва	
01	Зернові культури (01.1÷01.7)	
01.1	пшениця	
01.2	жито	
01.3	ячмінь	
01.4	овес	
01.5	кукурудза на зерно	
01.6	рис	
01.7	інші зернові культури	
01.7/1	гречка	
01.7/2	просо	
02	Технічні культури (02.1÷02.5)	
02.1	олійні культури (02.1/1÷02.1/4)	
02.1/1	ріпак (ріпак озимий та кольза)	
02.1/2	насіння соняшнику	
02.1/3	соя	
02.1/4	інші олійні культури	
02.3	тютюн	
02.4	цукровий буряк	
02.5	інші технічні культури	
03	Кормові (фуражні) культури	
04	Овочеві культури	
05	Картопля	
06	Плоди, ягоди, виноград	
06.4	виноград	
09	Інші продукти рослинництва	
10	Випуск продуктів рослинництва (01÷ 09)	
11	Тваринництво (11.1÷11.6)	
11.1	велика рогата худоба (вирощування)	
11.2	свині (вирощування)	
11.3	коні (вирощування)	
11.4	вівці та кози (вирощування)	
11.5	птиця (вирощування)	
11.6	інше тваринництво	
12	Продукти тваринництва (12.1÷12.3)	
12.1	молоко	
12.2	яйця	
12.3	інші продукти тваринництва	
12.3/3	мед	

Код ЕРСГ/ЕАА	Види/групи продукції/діяльності	Вартість
13	Випуск тваринництва (11+12)	
14	Випуск сільськогосподарських продуктів (10+13)	
15	Випуск сільськогосподарських послуг	
16	Випуск продукції сільського господарства (14+15)	
17	Випуск несільськогосподарської невід'ємної вторинної діяльності	
18	Випуск сільського господарства (16+17)	
19	Проміжне споживання (19.01÷19.11)	
19.01	насіння та посадковий матеріал	
19.02	паливо-мастильні матеріали, електроенергія	
19.03	мінеральні добрива та засоби поліпшення земель	
19.04	продукція захисту рослин, гербіциди, інсектициди, пестициди	
19.05	ветеринарні послуги	
19.06	корми – всього	
19.07	обслуговування матеріалів (запчастини, матеріали для ремонту)	
19.08	обслуговування споруд (поточний ремонт, будівельні матеріали для ремонту)	
19.09	сільськогосподарські послуги	
19.10	оплата послуг фінансових посередників	
19.11	інші товари та послуги	
20	Валова додана вартість (18–19)	
21	Споживання основного капіталу	
	II. Рахунок утворення доходу	
22	Чиста додана вартість (20–21)	
23	Оплата праці найманих працівників	
24	Інші податки, пов'язані з виробництвом	
25	Інші субсидії, пов'язані з виробництвом	
26	Факторний дохід (22–24+25)	
27	Чистий прибуток/ змішаний дохід (22–24–23+25)	

Додаток 3
до Методологічних положень
(пункт 13 розділу II)

**Показники, що поширюються за результатами
ДСС "Економічні рахунки сільського господарства"**

Найменування показника/рахунку	Періодичність	Розпорядник	Територіальний розріз	Інші розрізи
Випуск сільського господарства (у фактичних цінах)	Річна	Держстат	Україна	За видами та групами продукції сільського господарства
	Місячна	Держстат	Україна	-
Проміжне споживання у сільському господарстві (у фактичних цінах)	Річна	Держстат	Україна	За видами витрат у сільському господарстві
Рахунок виробництва у сільському господарстві (у фактичних цінах)	Річна	Держстат	Україна	За елементами рахунку виробництва
Рахунок утворення доходу у сільському господарстві (у фактичних цінах)	Річна	Держстат	Україна	За елементами рахунку утворення доходу

Додаток 4
до Методологічних положень
(пункт 3 розділу IV)

**Джерела інформації для проведення ДСС
"Економічні рахунки сільського господарства"**

I. Державні статистичні спостереження

Код, назва ДСС	Інформація, що використовується
2.03.07.03 "Площі, валові збори та урожайність сільськогосподарських культур"	Обсяги виробництва культур сільськогосподарських за видами, кількість одержаного садивного матеріалу та культур квітково-декоративних, посівні площі сільськогосподарських культур, площа культур багаторічних, посаджених у звітному році, посіви озимих культур на зерно та зелений корм під урожай року, наступного за звітним (по підприємствах та господарствах населення)
2.03.07.06 "Виробництво продукції тваринництва, кількість сільськогосподарських тварин та забезпеченість їх кормами"	Жива маса вирощування сільськогосподарських тварин за видами, обсяг виробництва продукції тваринництва за видами, кількість сільськогосподарських тварин за видами, обсяги кормів, які витрачені на їх годівлю (по підприємствах та господарствах населення)
2.03.07.14 "Реалізація продукції сільського господарства підприємствами та господарствами населення"	Реалізація продукції сільського господарства підприємствами та господарствами населення, середні ціни реалізації за видами продукції; індекси цін продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами та господарствами населення. Наявність (запаси) сільськогосподарських культур у підприємствах
2.03.07.17 "Витрати на виробництво продукції (робіт, послуг) сільського господарства"	Витрати підприємств за видами витрат на виробництво продукції (робіт, послуг) сільського господарства, на виробництво видів продукції рослинництва та тваринництва; виробнича собівартість вироблених видів продукції рослинництва і тваринництва; рух продукції сільського господарства (ресурси та напрями використання); кількість придбаних матеріально-технічних ресурсів для виробничих потреб, середня вартість одиниці придбаних матеріально-технічних ресурсів для виробничих потреб
2.03.07.19 "Сільськогосподарська діяльність населення в сільській місцевості"	Основні сільськогосподарські характеристики домогосподарств у сільській місцевості та показники їх сільськогосподарської діяльності (вартість однієї проданої сільськогосподарської тварини, за видами тварин; витрати кормів на годівлю тварин у розрахунку на одну умовну голову, за видами кормів; частка кількості проданої домогосподарствами продукції сільського господарства власного виробництва за видами в кількості виробленої ними продукції, обсяг запасів продукції сільського господарства в розрахунку на 100 домогосподарств за видами продукції)

Назва ДСС	Інформація, що використовується
2.03.07.23 "Продукція сільського господарства в постійних цінах"	Індекс сільськогосподарської продукції (по підприємствах та господарствах населення; групах продукції сільського господарства)
2.03.07.25 "Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва"	Надходження (за джерелами) та використання (за напрямками) основних видів продукції рослинництва і тваринництва (по підприємствах та господарствах населення)
1.05.00.01 "Обстеження умов життя домогосподарств"	Витрати домогосподарств, пов'язані із сільськогосподарською діяльністю (використанням землі і робіт у рослинництві, утриманням та купівлею худоби та птиці, переробкою продуктів рослинництва та тваринництва, іншими послугами); кількість (голів) та вартість куплених та проданих домогосподарствами сільськогосподарських тварин за видами в розрахунку на 100 домогосподарств. Грошові витрати домогосподарств. Купівля товарів, оплата послуг
1.02.01.01 "Обстеження робочої сили"	Кількість зайнятого населення, середня тривалість фактично відпрацьованого робочого часу (секції за КВЕД)
1.02.02.01 "Обстеження підприємств із питань статистики праці"	Фонд оплати праці (основної, додаткової та середньомісячної заробітної плати штатних працівників, наданої матеріальної допомоги та соціальних пільг), середньооблікова кількість штатних працівників (секції за КВЕД)
2.03.01.01 "Структурні зміни в економіці України та її регіонів"	Запаси незавершеного виробництва, виробничі запаси; субсидії та дотації на виробництво, податки та збори, пов'язані з виробництвом
2.03.05.01 "Наявність і рух необоротних активів, амортизація"	Вартість необоротних активів за видами активів: первісна/переоцінена, залишкова (на початок та кінець року), амортизація за рік

II. Адміністративні дані

Постачальники інформації	Інформація, що використовується
Державна казначейська служба	Інформація про рух коштів та показники балансів головних розпорядників коштів державного бюджету

Додаток 5
до Методологічних положень
(пункт 5 підрозділу 2 розділу VI)

Загальна схема балансу ресурсів та використання

(назва продукту)

Статті балансу	№ статей	Сільськогосподарські підприємства (сектор нефінансових корпорацій)			Господарства населення (сектор домашніх господарств)		
		тис. т	ціна за т, грн	вартість, тис. грн	тис. т	ціна за т, грн	вартість, тис. грн
А	Б	1	2	3	4	5	6
Запаси на початок року	01						
Виробництво	02		х	1)		х	1)
Куплено в торгівельній	03	х	х	х			
Одержано в рахунок оплати праці	04	х	х	х			
Куплено на ринках	05	х	х	х			
Інші покупки та надходження	06						
Всього ресурсів (сума статей з 1 по 6)	07						
Витрачено на посів/посадку	08						
продукція власного виробництва	09						
купована продукція	10						
Витрачено на корм	11						
продукція власного виробництва	12						
купована продукція	13						
Передано на переробку	14						
продукція власного виробництва	15						
купована продукція	16						
Реалізовано	17						
Втрати при зберіганні	18						
Витрати на особисте споживання	19	х	х	х			
продукція власного виробництва	20	х	х	х			
купована продукція	21	х	х	х			
Запаси на кінець року	22						
Всього використано (сума статей 08, 11,14,17, 18,19, 22)	23						

1) Вартість виробництва (стаття 02) = вартість реалізації (стаття 17) + вартість внутрішньогосподарських витрат продукції власного виробництва (сума статей 09, 12, 15, 18, 20) + зміна вартості запасів (стаття 23 мінус стаття 01).

Список використаних джерел

1. Закон України " Про офіційну статистику" від 16 серпня 2022 року № 2524-IX.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20>

2. Закон України "Про інформацію" (зі змінами) від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

3. Закон України "Про доступ до публічної інформації" (зі змінами) від 13 січня 2011 року № 2939-VI.

URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>

4. Закон України від "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" від 03 березня 2022 року № 2115-IX.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text>

5. Податковий кодекс України (зі змінами) від 02 грудня 2010 року № 2755-VI.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2755-17#Text>

6. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджені наказом Держстату від 15 лютого 2017 року № 41 (зі змінами).

URL: http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2017/41/41_2017.htm

7. Національний класифікатор "Класифікація видів економічної діяльності" (наказ Держспоживстандарту від 11 жовтня 2010 року № 457 із змінами, внесеними наказом Держспоживстандарту від 29 листопада 2010 року № 530).

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

8. Номенклатура продукції сільського господарства (НПСГ), затверджена наказом Держстату від 30 грудня 2020 року № 366.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/NPSG_2020.pdf

9. Європейська система національних та регіональних рахунків. – Євростат. – 2010. /The European System of Regional and National Accounts. – Eurostat. 2010. – Regulation (EU) No 549/2013 21 May 2013.

URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-02-13-269/EN/KS-02-13-269-EN.PDF

10. Методологічні положення розрахунку валового внутрішнього продукту, затверджені наказом Держстату від 17 вересня 2018 року № 187.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2018/187/VVP.pdf

11. Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження "Річні національні рахунки", затверджені наказом Держстату від 09 липня 2020 року № 204.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2020/204/204.pdf

12. Класифікація інституційних секторів економіки України, затверджені наказом Держстату від 03 грудня 2014 року № 378, зі змінами, внесеними наказом Держстату від 25 лютого 2020 року № 85.

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua.269/EN/KS-02-13-269-EN.PDF>

13. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Площі, валові збори та врожайності сільськогосподарських культур", затверджені наказом Держстату від 19 жовтня 2021 року № 262.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/262/262.pdf

14. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Виробництво продукції тваринництва, кількість сільськогосподарських тварин і забезпеченість їх кормами", затверджені наказом Держстату від 23 листопада 2021 року № 293.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/293/293.pdf

15. Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо реалізації продукції сільського господарства підприємствами та господарствами населення, затверджені наказом Держстату від 02 травня 2019 року № 143, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 23 червня 2020 року № 197 та від 15 лютого 2021 року № 32.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/32/32.pdf

16. Методика проведення розрахунків обсягу продукції сільського господарства у постійних цінах та індексу сільськогосподарської продукції, затверджена наказом Держстату від 19 вересня 2019 року № 311, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 01 листопада 2021 року № 273.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/273/273.pdf

17. Методика проведення розрахунку індексів цін і фізичного обсягу реалізованої продукції сільського господарства, затверджена наказом Держстату від 24 вересня 2020 року № 279.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2020/279/279_2020.pdf

18. Методологічні основи здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин, затверджені наказом Держстату від 14 квітня 2014 року № 95, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 21 квітня 2022 року № 66.

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

19. Методологічні положення щодо перегляду статистичної інформації, затверджені наказом Держстату від 25 серпня 2021 року № 220.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/220/220.pdf

20. Commission Regulation (EC) No 138/2004 of the European Parliament and of the Council of 5 December 2003 on the economic accounts for agriculture in the Community (Text with EEA relevance).

URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32004R0138:EN:HTML>

21. Commission Regulation (EC) No 212/2008 of 7 March 2008 amending Annex I to Regulation (EC) No 138/2004 of the European Parliament and of the Council on the economic accounts for agriculture in the Community.

URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1398418537952&uri=CELEX:32008R0212>

22. Commission Delegated Regulation (EU) 2019/280 of 3 December 2018 amending Regulation (EC) No 138/2004 of the European Parliament and of the Council as regards references to the European system of national and regional accounts in the European Union.

URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019R0280>

23. Регламент (ЄС) № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 року / Regulation (EC) № 223/2009 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2009.

URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2009/223>".